

som skulde kaste sit Flammeskær over hele Landet, Dansk Kvinde-samfunds Lys; og han vogtede det Lys, saa længe til han vidste, at nu behøvede det ikke at skærmes mere, nu kunde det brænde videre selv uden Fare for at slukkes. Først da gik han bort fra Dansk Kvinde-samfunds Vej til de andre store Opgaver, som ventede paa ham og skulde løses samtidig med Kvindesagen.

Der er talt saa tidt om Dansk Kvindesamfunds Stiftelse, og Pladsen her tillader ikke at komme nærmere ind derpaa. Bajers Bog herom, „Dansk Kvindesamfunds Stiftelsesaar“, kan faas ved Henvendelse til Hovedkontoret.

Denne Bog og hans Bog „Clara Rafaël-Fejden“, danner de nødvendige Forudsætninger for en indtrængende Forstaaelse af Kvindesagen i Danmark, og maa derfor anbefales alle Medlemmer af Dansk Kvindesamfund at læse.

Men det er ikke blot som Stifter og Historieskriver, at Fredrik Bajer skal huskes af Dansk Kvindesamfund, det er ogsaa som Lovgiver. Loven af 7. Maj 1880 om Hustruens Raadighed over selv erhvervede Midler, er Fredrik Bajers store Gave til Danmarks Kvinder. Denne Lov betegner den første Milepæl paa Vejen til Hustruens Selvstændighed, den Vej som endnu paa langt nær er tilbagelagt. Som Medlem af det danske Folketing indbragte Fredrik Bajer d. 7. November 1878 sit Forslag i dette Ting, og Dansk Kvindesamfund støttede Forslaget med en Adresse til Regering og Rigsdag, affattet af Herman Trier og underskrevet af 2350 Kvinder af alle Stænder fra Hovedstaden og Provinsen.

Men Bajer blev ikke staaende ved denne Forbedring af Hustruens Stilling. I Rigsdagssamlingen 1881 indgav han paa Opfordring fra D. K.s Styrelse et Lovforslag, som gik ud paa, at Hustruens Raadighed

over Udbyttet af selvstændig Virksomhed skulde udvides til ogsaa at gælde, hvad hun erhverver som Arv eller Gave under Ægteskabet. Denne Tanke var dog for radikal til at møde Forstaaelse i Tingene.

I 1887 indgiver Bajer sit tredje Forslag tilsigtede formueretlige Ligestilling mellem Ægtefæller. Dette Forslag byggede videre paa Loven af 7. Maj 1880, idet det tilkendte Ægtefællerne Raadighed hver især over hvad de indbragte i Boet, over hvad der tilfaldt Ægtefællerne hver især som Arv, Testament eller Gave, samt over hvad der opstaar som Udbytte af nævnte Særeje eller bevislig derfor er anskaffet. — Heller ikke dette Forslag blev fremmet. Bajers Standpunkt i Spørgsmaalet om Ægtefællers formueretlige Ligestilling var Særraade over Særeje, medens dog et Flertal indenfor D. K. var Tilhængere af Principet Fællesraade over Fælleseje.

Aaret forinden havde Bajer paa et andet Omraade vist sin Vilje til at være Talsmand for Kvindernes Sag paa Rigsdagen, idet han i November 1886 havde indbragt et Forslag som gav Kvinder Valgret og Valgbarhed til Borgerrepræsentationen i København paa lige Vilkaar med Mænd. Dette Forslag blev standset ved Folketingets Oplosning 8. Jan. 1887, men genoptaget i Marts, hvor det vedtoges i Folketinget, men derefter faldt i Landstinget. Samme Skæbne fristede et nyt Forslag, Bajer indgav i Efteraaret 1887, og som udvidede den kommunale Valgret og Valgbarhed Landet over til Enker og ugifte Kvinder. Naar gift Kvinde ikke medtoges, var det for at muliggøre Sagens Gennemførelse i Landstinget. Begge disse Forslag støttedes af Kvindeadresser.

Naar Fredrik Bajers Vej senere førte ham bort fra det intime Samarbejde med Dansk Kvindesamfund, som fandt Sted i Halvfjerdserne og Firserne, er der Grund til

at tro, at det ikke var fordi hans Interesse for Kvindesagens Kølledes, men fordi han havde Sikkerhed for, at den Forening, han sammen med sin Hustru havde vakt til Live af de døende Emmer fra Mathilde Fibigers Bavn, den kunde nu selv hævde sin Stilling og finde sine Veje. Mulig, at disse Veje ikke altid har været dem, han godkendte; gennemtrængt af Frisind, som Fredrik Bajer altid har været, kunde det aldrig falde ham ind at bruge den Indflydelse, hans Betydning for Dansk Kvindesamfund i den første Tid, vedblivende maatte sikre ham, til at optræde som den unge Forenings Formynder; den skulde have Lov til at udvikle sig i fuld Frihed, saa vilde den selv gennem Vildfarelser engang vinde frem til at udfylde sin Bestemmelse. —

Og naar „Kvinden og Samfundet“ i Dag har samlet alle de gamle fælles Minder i Buket til sin Stifter, da er det med et lønligt Haab om, at Duften af disse Blomster vil hensætte ham nogle Øjeblikke i den Tid, hvor han og hans Hustru som unge Ægtefolk planlagde Dansk Kvindesamfunds dejlige Have her i Landet, og selv om denne Have nu er bleven en stor skyggefuld Skov, at han dog vil kendes ved den som deres Samtids første store Fællesværk.

Dansk Kvindesamfund har ingen Nobelpræmie at hædre sine fortjente Medlemmer med — havde det en saadan, vilde den sikkert være bleven det gamle Stifterpar til Del.

Vi kvitterer

med Tak for følgende til Bladet indkomne Bidrag:

Fra Ringkøbing	Kr. 5,00
Tidl. indk. i 1917	Kr. 75,00

Ialt i 1917: Kr. 80,00

Redaktionen.